

Ladislav Tajovský: Sežerou nás, jen když se dáme

22.ledna 2011
www.ihned.cz
21.01.2011

Návštěva čínského prezidenta v USA, označovaná - asi aby novinové a jiné titulky vyzněly dynamičtěji - jako setkání G2, se v našem vnímání stále drží schematické a hloupé logiky označující probuzeného asijského obra za hrozbu všemu a všem. Naprostá většina z toho jsou však obtížně doložitelné iracionální představy mající s logikou fungování mezinárodní ekonomiky pramálo společného.

Podhodnocenému kurzu zvoní hrana

Velké debaty se vedou o podhodnocené čínské měně a nezbytnosti její revalvace. Čína svou měnu na úrovni vyhovující domácím exportérům udržuje z několika důvodů. Za prvé proto, že ještě pořád může. Stačí vzpomenout na západní svět a roli dolaru v něm do konce počátku 70. let minulého století. Číňané moc dobře vědí, že takové politice zvoní hrana a že ji budou muset zrychlujícím se tempem opouštět.

Dalším důvodem je vědomí přetrvávající strukturální slabosti domácí ekonomiky - v případě dostatečné konkurenceschopnosti by k takové politice jednoduše nebyl důvod, protože ani ona není v žádném případě zadarmo. Jestliže platí, že každá země exportuje proto, aby mohla dovážet, pak podhodnocený jüan nevyhovuje všem čínským importérům a je dalším zdrojem skryté či skutečné inflace, jedné z velkých hrozeb, které čínskému vedení přidělávají vrásky.

Dále - jestliže Američané vyvázejí do Číny své dluhy, pak je uměle levný jüan kanálem, kterým Čína přesouvá část své nezaměstnanosti na druhou stranu Pacifiku. To, co v těchto dnech sledujeme, je šachová partie hráčů, kteří vědí, že k úspěchu ve hře nepotřebují nikoho dalšího - s výjimkou svého protihráče.

Odsouzení k dohodě

Obě dvě mocnosti jsou v rámci vzájemné závislosti propojené co do společných zájmů natolik, že se dá mluvit o jakémsi sňatku z rozumu. USA i Čína se musejí dohodnout, aniž by ztratily tvář a aniž by otevřeně přiznaly obavy ze svých vlastních problémů. Na straně USA dluhová past a měnová politika stojící na hraně propasti, na straně Číny strukturální nerovnováhy mamutích rozměrů a tikající bomba sociálních a demografických otřesů, které přinese již velmi blízká budoucnost.

Co z případné revalvace čínské měny plyne pro nás jako zemi s vlastní měnovou politikou? V zásadě nic, s čím bychom mohli cokoli dělat - ale zároveň nic, čeho bychom se měli obávat. Některým českým importérům možná klesnou marže, teoreticky mohou decentně zajásat někteří domácí výrobci úpějí pod asijskou konkurencí (ale asi opravdu jen teoreticky), ale to je asi tak všechno. Rozhodně větší problémy si dnes a denně způsobujeme sami, jak doma v české kotlině, tak na evropské úrovni.

Nepodléhejme iracionálním obavám. Pádící ekonomiky BRICů (Brazílie, Rusko, Indie, Čína) a dalších jsou hlavně důkazem toho, že přes šílenou politiku mnohých zemí a institucí funguje světová ekonomika až podezřele dobře. Existuje-li zřetelný potenciál k rychlejšímu růstu, pak je právě v zemích, které se nacházely po dlouhá desetiletí v podmínkách nehodných moderní civilizace. Bohatnoucí Číňané jsou bezesporu nadějí i pro nás - sežrat nás sice můžou, ale jen když se dáme.

